

Nr 2187

av herr Magnusson i Borås m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:207 med förslag om beskattning av interna aktieöverlåtelser och avdrag vid taxeringen för garantiavsättningar.

Det borde vara självklart att en lagstiftning, avsedd att förhindra skatteflykt, inte ges en utformning som medför att transaktioner, vilka är ett normalt led i näringslivets verksamhet, drabbas därav. Om så skulle bli fallet kan mycket allvarliga konsekvenser uppkomma dels direkt för dem som på ett eller annat sätt är beroende av de företag som drabbas, dels indirekt genom att såväl fåmansföretagens som andra skattskyldigas förtroende för lagstiftaren undergrävs.

Det underlag av hos skattemyndigheterna registrerade internöverlåtelser, på vilket företagsskatteberedningen grundat sitt lagstiftningsförslag, har inte närmare analyserats av beredningen. Med hänsyn till den mycket korta tid som stått till förfogande har det inte heller varit möjligt för dem som tagit del av beredningens förslag att i detta hänseende tillhandahålla någon mera fullödlig kompletterande utredning. I detta läge har regeringen valt att som ett provisorium föreslå en mycket hård lagregel kombinerad med en vid dispensregel. Den senare ger i och för sig möjlighet att från den skärpta beskattningen undanta många fall som inte kan betecknas som skatteflyktsfall, men förslaget kan ändå inte anses tillfredsställande.

En beskattning av hela köpeskillingen måste bli orimligt hård för dem som drabbas därav, särskilt som de drabbade inte kan förutsättas ha överlåtit enbart i syfte att vinna skatteförmåner. Vilken beskattningskonsekvens som bör anses vara den riktiga är en fråga som vid det fortsatta utredningsarbetet bör bli föremål för mera kvalificerade överväganden. Som ett minimikrav måste ändå gälla att avdrag medges för tillskjutet belopp eller anskaffningsvärdet för de försålda aktierna med hänsynstagande till den penningvärdeförsämring som under tiden har förekommit.

Lagförslaget är enligt vår mening alltför omfattande. En begränsning till de fall där den skattskyldige tillsammans med närstående har ett bestämmande inflytande över både det sålda och det köpande bolaget borde vara tillräcklig för att inringa de egentliga skatteflyktsfallen. Under alla förhållanden framstår det som helt omotiverat att låta den skärpta beskattningen omfatta skattskyldiga som inte har något inflytande över något av bolagen. Minoritetsposter bör därför helt kunna undantas från den föreslagna lagstiftningen. Därigenom kommer antalet dispensfall att minskas.

I propositionen framhålls att man inte bör låsa dispensmöjligheterna

genom en exemplifiering av hypotetiska fall. Det är riktigt att man på grundval av den utredning som företagits inte kan ange alla de fall där dispens bör ges. Detta är inte heller nödvändigt. Eftersom fråga är om att med den skärpta beskattningen träffa fall där syftet med transaktionen varit att vinna skatteförmåner, är det tillräckligt att som förutsättning för dispens kräva att den skattskyldige gör sannolikt att annat motiv förelegat.

Förslaget att den skärpta beskattningen skall ges retroaktiv tillämpning på överlåtelser som skett innan företagsskatteberedningens promemoria offentliggjordes kan vi ej godta. Det faller på lagstiftarens ansvar att ingripande inte tidigare skett mot dessa transaktioner vilka sedan lång tid varit kända. Om Sveriges anseende som en rättssäkerhetsstat skall kunna bibehållas är det nödvändigt att retroaktiv lagstiftning inte tillämpas. Att av medborgarna kräva att de skall avstå från att vidta transaktioner, som enligt lagstiftning och praxis är fullt tillåtna, är orimligt. Annat krav kan inte ställas än att de skattskyldiga skall handla i enlighet med vad som är gällande rätt.

På vederbörande utskott torde få ankomma att utarbeta erforderlig författningstext.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen i anledning av propositionen 1973:207 beslutar

1. att vid beräkning av realisationsvinst på interna aktieöverlåtelser skall avräknas tillskjutet belopp eller anskaffningsvärde för de försålda aktierna med hänsynstagande till den penningvärdeförsämring som ägt rum under tiden,
2. att minoritetsposter i de berörda bolagen icke skall omfattas av lagstiftningen,
3. att lagstiftningen skall äga tillämpning först från och med dagen för promemorians avlämnande den 20 oktober 1973.

Stockholm den 3 december 1973

TAGE MAGNUSSON (m)

i Borås

N. YNGVE NILSSON (m)

i Trobro

PAUL BRUNDIN (m)